

Vinduer, Døre og Lister.
Godt og billigt Arbejde.
Hugo Øster's Maskinsnedkeri.
Tlf. 216. Thorshavn. Tlf. 216.

Det afsluttede Rigsdagsarbejde

(Fra vor Korrespondent).

København, den 31.—5.—29.

Rigsdagen har afsluttet sine Moder. Da den blev indkaldt til ekstraordinær Sommersamling for ca. 14 Dage siden, var man klar over, at dens Arbejdstid kun vilde blive ganske kort. Regeringen havde af let forståelige Grunde indskrænket Arbejdsstoffet til det aller mest nødvendige, det vil sige Lovforslag, der var fornødne for Stats-husholdningens Gang. Først og fremmest kan her nævnes Finanslov og Tiltægsbevillingslov, om hvilke der ikke herskede synderlig Uenighed mellem Partierne.

Alligevel benyttede Højre under Finanslovbehandlingen Lejligheden til at opføre Partiets kendte Militærfilm, hvorved det dog kun opnaaede at vise Samtiden, at hverken Christmas Møller, Kraft eller Korsgaard har lært det allerbitreste af Valgets Lære den 24. April.

Af andre Love, der gennemførtes i den nu tilendebragte Rigsdagssamling, bør nævnes den betydningsfulde sonderjyske Udstykningslov, der med Længsel ventes af Sonderjyderne, og der er næppe Tvivl om, at denne Lov vil faa stor Indvirkning paa Arbejds- og Erhvervsforholdene i den genvundne Landsdel.

Landbruget venter sig ligeledes en Del af Loven om Begunstigelser for Mergelselskaber, og de færreste Fiskere vil med Glæde modtage Meddelelsen om, at de herefter kan faa Laan til Anskaffelse af Fiskefartøjer eller til Reparationer af saadanne.

I mange Aar har der været klaget over, at der var for ringe Plads paa vore Sindsygehospitaler. Det er derfor paa Tide, at Lovgivningsmagten har søgt at imødegaa denne Kalamitet, og Oprettelsen af det nye Sindsygehospital paa Augustenborg Slot maa betegnes som et Skridt i den rigtige Retning.

Den Bemyndigelse, der er givet Regeringen til at ratificere en Række Konventioner om Ind- og Udførsel og om Afslutning af en Handelstraktat mellem Danmark og Kina hører til de Ting, der er af Betydning for vort Samkvem med Udlandet.

Regeringen havde ønsket at fejre Grundlovens 80-Aars Fødselsdag ved at eftergive al Fattighjælp, der er ydet indtil 5. Juni i Aar. Desværre lykkedes det ikke at faa dette Lovforslag gennemført. De to reaktionære Partier, Højre og Venstre, benyttede deres Flertal i Landstinget til at spænde Ben for Loven, en Handling, Hundreder af fattige Mennesker vil komme

Færoysk framsýning í Keypmannahavn.

Sum umtalað hefur verið í blóðunum, er ætlanin at fáa í lag eina færoyska framsýning í Keypmannahavn til heystar. Undirskrivaða nevnd hefur tikið sær uppá at fyrireika hetta starv, og hava vit tær vónir, at nógva vala fólk í Føroyum vil senda okkum lutir til framsýningina. Biðja vit tær, ið hava hug og líkindi, at leggja uppi við hósandi og vælgjardum lutum í ull-virki, smærri træð- og metalsmíði, grótvirki, matgerð — fisk, kjót, fugl — o. s. fr., at sækja samráð við ein av okkum, so vit í góðari tíð kunnu ætla um, hvat og hvussu nógvi hvør einstakur vil senda okkum til framsýningina.

Havn, 1. juni 1929.

Jahanne Jensen. Maria Kamban.
Poul Niclasen. C. Holm Isaksen. Marius Debes.
Steingrim Winther. A. Ziska.

til at lide under og Tusinder fordømme. Landsingets Flertal foretog paa dette Spørgsmaal en Visnepolitik, der vil blive det dyrt, om den fortsættes, naar den nye Regering til Efteraaret lægger sine store og betydningsfulde Mærkesager paa Landsingets Bord.

Mens Rigsdagen nu holder Ferie, arbejdes der i de forskellige Ministerier med Sagerne Tilrettelæggelse, og naar den ordinære Rigsdagssamling er inde, haaber Vælgerne, det maa lykkes Regeringen at gennemføre de Krav, der var Vælgerflertallets paa Valgdagen.

W. W.

Laan til mindre Jordbrugere.

Da Lov for Færoerne om Oprettelse af mindre Jordbrug af 15. Juli 1927 ikke er blevet benyttet i saa stort Omfang, som man paa Forhaand kunde være berettiget at vente og som efter min Mening burde være blevet benyttet, tænker jeg mig, at en af Grundene hertil er den, at Lovens Bestemmelser ikke er godt nok kendt, og vil derfor nedenfor give nogle Oplysninger om Loven.

Hensigten med Loven er at skaffe flittige, ædruelige og sparsommelige Landbrugsarbejdere og andre billige Laan til Oprettelse af smaa Landbrug, saaledes at Laan ydes saavel til Køb af Jord som til Oprettelse af Huse — Beboelseshuse og Udhuse. Endvidere kan der ydes Tillegslaen til Opdyrkning af raa Jord (Nydyrkning af Haugejord eller andet Grundforbedringsarbejde).

Betingelserne for at faa Laan i Henhold til denne Lov er kort følgende:

Vedkommende Person, Mand eller Kvinde, skal have sine Borgerrettigheder i Orden, være fuldmyndig og som Regel ikke under 25 og ikke over 50 Aar gammel, være kendt med Landbrugsarbejde og ikke selv være i Besiddelse af de til Brugets Oprettelse nødvendige Penge-midler. Dog er det en Forudsætning for Laanets Ydelse, at Vedkommende har en mindre Kapital, som i Loven forudsættes at udgøre 50 pCt. af det oprettede Brugs Laaneværdi normalt. Dog kan Ministeriet til-lade, at Laan ydes til en Andra-ger, der kun er i Besiddelse af 25 pCt. af Brugets Laaneværdi.

Hvad denne Kapital bestaar af — Huse, Redskaber, Besætning, Indbo eller rede Penge — anses for at være det samme. Vi kan med andre Ord sige, at en Person, der agter at oprette et mindre Jordbrug og paa Forhaand har faaet tilsagn fra den Kommission, der har med Sagen

at gøre om, at han kan faa et Laan, kan han benytte den Kapital, i rede Penge eller andre Værdier, han besidder, til Indskud i eller som Del af Brugtet, og kan endvidere benytte sin egen Arbejdskraft som Indskud i Brugtet.

Vi kan som Exempel tage en Trølejer, der ejer Beboelseshus og nu vil købe sin Tro og samtidig opføre Udhus paa den, og søger Laan hertil. De Værdier, han har i Beboelseshuset og Høget omkring Troen samt den Værdi, han eventuelt har i den i Troen opdyrkede Jord, indgaaer som Laaneværdi i Ejendommen.

Er denne Værdi f. Ex. 2000 Kr., kan han som Laan faa et lignende Beløb, forsaavidt Laanet bruges fuldt ud til Ejendommens Forbedring, til Oprettelse af Huse og eventuelt anden Værdiforøgelse af Ejendommen og til Køb af Jorden.

Som et andet Exempel kan tages en Person, der vil indhegne en ny Tro af Haugen og paa denne opføre nødvendigt Beboelseshus og Udhuse. Vi kan da gaa ud fra, at Vedkommende ejer et mindre kontant Pengebeløb af f. Ex. 1200 Kr. og at han desuden ejer Materialier til Indhegning af Troen til en Værdi af 400 Kr. Vi forudsætter endvidere, at Beboelseshuset samt delvis ogsaa Udhuset opføres med Ydervægge af Beton. Naar Husene er færdige og Troen er indhegnet, bliver Ejendommens Laaneværdi af Kommissionen vurderet til 6000 Kr. Der vil da kunne ydes et Laan paa 3000 Kr.

Vi ser i dette Tilfælde, at Vedkommende maa indskyde eget Arbejde i Husenes Oprettelse, Troens Indhegning og ellers i Ejendommens Værdiforøgelse til en Værdi af 1400 Kr. Dette kan tænkes at ske, ved at han selv sætter Høget, fører Grus til Stede til Støbning af Væggene m. m. I Tilfælde af, at en Andragende ønsker at flytte et Hus, han ejer hen paa en erhvervet Tro, vil der kunne ydes Laan til en saadan Flytning, naar dette skønnes at forbedre Ejendommens Brugsværdi, og Vedkommende ellers opfylder Lovens Betingelser.

En Andragende, der fra Kommissionen har faaet Tilsagn om Laan, kan, naar de Foranstaltninger, hvortil Laanet er søgt, er udførte, faa udbetalt 50 pCt. af Ejendommens Laaneværdi, hvilken Sum dog med Ministeriets Samtykke kan forhøjes til 75 pCt. af Laaneværdien. Forskud paa Laanet kan udbetales, naar Laantageren har faaet Skøde paa Jorden med 50 pCt. af Købesummen for Jorden, hvorhos Forskud kan udbetales, naar Bygningerne er under Tag med op til 1/3 af Restlaanet.

Laanet er afdragsfrit de første 5 Aar. Renten er 4 pCt. aarlig.

Efter de 5 Aar Forløb betales Afdrag, men Renten og Afdrag kommer ikke til at overstige 4,4 pCt. af det samlede Laans Beløb. Laanet er uopsigeligt fra Laangiverens Side, saa længe Ejendommen bruges efter Lovens Hensigt som et samlet Landbrug.

Det paahviler Laantageren at vedligeholde Brugets Huse og dets Drift paa forsvarlig Maade, og han er i saa Henseende undergivet Tilsyn.

Skema til Andragender faas hos Forstandskabsformanden og indsendes med alle Oplysninger til Amtet.

Thorshavn, den 29. Maj 1929.

M. Winther Lützen.

Gennem danske Briller!

Valgkampen er endt! Sejren er Samfundets og Hr. Samuel sens. Det er ikke for at kommentere denne Kendsgerning, at disse Linjer skrives.

Derimod kunde jeg ønske at skrive lidt om mine Indtryk af Valgkampen, saaledes som denne tager sig ud, set med en dansk Deltagers Øjne.

Et Samfunds Politik bør — efter min Anskuelse — i fremtrædende Grad dreje sig om Dagens Krav og de Fremtidens Kaar, som skulde bidrage til at løfte Nationen økonomisk, socialt og kulturelt.

I alt for høj Grad drejer Valgkampen sig om Øernes statsretlige Stilling.

For den, der skriver disse Linjer, er det overraskende, at Øernes Valgkandidater til Eks. ikke i højere Grad end Tilfældet er, behandler det færøske Jordspørgsmaal. Her er nemlig en Sag, som er en Realitet, der kræver sin Løsning.

Paa min Fart gennem Øerne har jeg talt med mange Mennesker, der udtrykte Ønsket om at faa Troer at opdyrke. Den Dag, at Øerne faar en Lovgivning, der tager dette Spørgsmaal op til Løsning, da vil der blive andre politiske Delingslinjer paa Færoerne, end dem, der dette Befolkningen ved det nu afsluttede Valg.

Hvor jeg færdedes under Valgkampen horte jeg stadig Klage fra Kommunernes Side over, at Beboernes Indtægter var for ringe, og at de ingen Skatteevne havde.

En medvirkende Aarsag hertil er, at en alfor betydelig Del af Bygernes Befolkning har ikke Adgang til at faa Jord til Opdyrkning. Jorden paa Færoerne kan — derom er der ikke Tvivl — aftvinges større Værdier, end de, den nu yder, naar der gives Adgang for flere Hænder til at virke med den.

Og hvor flere Værdier skabes, der øges ogsaa Evnen til at yde et Bidrag til Kommunens og Samfundets Fælleskasse, saa dette paa bedre Maade end Tilfældet er nu, kan løse de sociale Opgaver, som maa løses ad samfundsmæssig Vej.

Skal det paabegyndte Vejbygningsarbejde paa Færoerne faa den Betydning, som det bør have, maa Jordspørgsmaalet

løses og en Udstykning finde Sted. Sker dette, faar Vejene den Værdi, at Jorddyrkerne kan komme fra sin Boplads til sit Brug med Godning og andet som Jorden kræver, og kan fore Afgrøderne fra Brugtet paa en saadan Maade og under saadanne Betingelser, at Driften har Muligheder for Rentabilitet i Forhold til det Arbejde, der ydes med Jorden.

Her er sikkert det Felt, hvor Fremtidens politiske Virke maa sættes ind. Og givet er det, at den politiske Kamp, som dette Spørgsmaal vil medføre, inden det løses, ikke vil blive mindre voldsom i sine Udslag, end den Nationalitetskamp, der nu føres. Thi de, der holder paa den nuværende Jordordning, vil sikkert reagere kraftigt mod Nydannelser paa dette Omraade.

Men med det voksende Befolkningstal paa Øerne, vil Spørgsmaalet trænge sig paa med stigende Vækst.

Dette er mit Indtryk af Valgkampen i denne Omgang.

Jeg slutter disse Linjer med en Tak til de Hjem, der ydede mig Gæstfrihed, og til mine færøske Partifæller, for den Indsats, de ydede for at naa et godt Resultat. Jeg ved, at de loyalt har overholdt den truete Fællesaftale og partimaessigt har gjort, hvad der var muligt for Hr. Konoys Valg. Ogsaa Hr. Konoys bringer jeg en Tak for Samværet under Valgkampen.

Sejren naaedes ikke. Men har et Slag man tabt, kan der vindes et nyt.

Anton Nielsen.

Valget d. 29. Maj.

Folketingsvalget den 29. Maj gengav Sambandspartiet Repræsentationen i den danske Rigsdag.

Ved dette Valg viser det sig ogsaa, som tidligere, at det er Østeroen, der i udpræget Grad danner Sambandspartiets Ballast. Naar man ved, hvilket Stemmeiflertal Østero alene har givet Reaktionen, kan man bedre forstå, at Hr. Konoys ikke kunde komme igennem. Det er her som alle andre Steder, at det særlig er Bygdepolitiken, der er afgørende for en overvejende Del af Vælgerne, og da særlig for Østeroens Vedkommende. Her havde Samuelsen ikke færre end 1330 Stemmer mod Hr. Konoys 445. Altsaa

